

Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se

m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

Yttrande över SOU 2020:83 "Havet och människan"

Ert diarienummer: M2021/00092

Sammanfattning

Länsstyrelsen Kalmar län tillstyrker och är positiv till flertalet av utredningens förslag. Utredningen innehåller en stor mängd förslag av olika dignitet; från lagförslag till måländringar, och det är inte möjligt att lista alla de förslag som Länsstyrelsen är positiv eller neutral till. Vi har dock särskilt försökt beakta de förslag som rör Länsstyrelsens ansvar och roll i fortsatta havsmiljöarbetet, samt några av de större frågorna av särskild betydelse för naturvården och för Länsstyrelsens arbete. Här följer en sammanfattning:

- Miljömålsberedningen föreslår att länsstyrelserna bör få en tydligare, samordnande roll i kustvattenområdet. Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget och menar att det är i linje med vårt nuvarande arbete.
- Miljömålsberedningen föreslår att länsstyrelserna ska få till uppgift att ta fram och tillhandahålla kunskapsunderlag för länets kustvattenområde. Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget. Genomförande av detta uppdrag är dock beroende av att andra myndigheter bidrar till att nationella kunskapsunderlag (inom t.ex. Nationell marin kartering och kartläggningen av fysisk påverkan i kustvatten – som bl.a. baseras på djupdata) blir tillgängliga.
- Miljömålsberedningen föreslår att antalet preciseringar för miljö kvalitetsmålet *Hav i balans samt levande kust och skärgård* ska minskas från elva till tre preciseringar som var och en hänvisar till och följs upp genom havsmiljödirektivet, vattendirektivet samt art- och habitatdirektivet. Länsstyrelsen menar att enbart de tre föreslagna preciseringarna till miljö kvalitetsmålet inte fångar den bredd av frågor och aspekter som vi har att arbeta med i samhället. Länsstyrelsen förespråkar därför att preciseringarna för ekosystemtjänster, grunda kustnära miljöer, kulturmiljö samt friluftsliv kvarstår och att arbete inriktas på att utveckla fungerande uppföljningsmått där sådana saknas. Länsstyrelsen menar också att förändringar som rör uppföljning av miljö kvalitetsmål borde ske inom ramen för en samlad översyn av miljö målssystemet och inte via en utredning som avser en del av miljö målssystemet.
- Länsstyrelsen är mycket tveksam till Miljömålsberedningens förslag om att preciseringar för kulturmiljö värden ska utgå ur miljö kvalitetsmålet *Hav i balans samt levande kust och skärgård*.
- Miljömålsberedningen bedömer att det behövs ett gemensamt åtgärdsprogram för havs- och vattenmiljön och föreslår att regeringen ska besluta om åtgärdsprogrammet. Länsstyrelsen avstyrker förslaget om ett gemensamt åtgärdsprogram, men är positiv till att beslutsfattande för

respektive åtgärdsprogram inom vatten- och havsmiljöförvaltning lyfts till regeringsnivå och då gärna samtidigt/parallellt.

- Länsstyrelsen ser positivt på en översyn av miljö kvalitetsnormer för hav och vatten och att samstämmighet och harmonisering ska råda kring MKN-begreppen kopplat till vatten-, havsmiljö- samt art- och habitatdirektiven.
- Länsstyrelsen ställer sig positiv till de förslag som Miljömålsberedningen lägger fram gällande övergödning (avsnittet "Ingen gödning till havet"), förutom förslaget om att Jordbruksverket ska ta över miljömålsansvaret för miljö kvalitetsmålet *Ingen övergödning*. Länsstyrelsen förespråkar att Havs- och vattenmyndigheten även fortsättningsvis är ansvarig myndighet för detta miljö kvalitetsmål, i nära samverkan med Jordbruksverket.
- Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget att ekosystemansatsen regleras genom lagstiftning.
- Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget att plan- och bygglagen förtydligas gällande översikts- och detaljplanering kopplat till havs-, kust- och vattenmiljöfrågor samt havsplanering i rådande lagstiftning.
- Länsstyrelsen ställer sig positiv till att regeringen ska verka för att IMO fattar beslut om att farlederna för den kommersiella fartygstrafiken i särskilt känsliga områden i Östersjön ändras/läggs om.
- För att kunna bedöma rimligheten i konsekvensanalysen gällande länsstyrelsernas föreslagna utökade arbetsuppgifter behövs ytterligare översyn och beräkningar, då omfattningen av de föreslagna arbetsuppgifterna inte tydligt framgår av utredningen

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen Kalmar län (fortsättningsvis benämnd "Länsstyrelsen") har givits möjlighet att yttra sig över SOU 2020:83 med namnet Havet och människan. Utredningens ca 1600 sidor innehåller en välskrivna och heltäckande beskrivning av tillståndet/situationen i havet, den redogör på ett tydligt sätt den komplexa bild av åtgärdsarbete som behöver genomföras för att god miljöstatus i havet ska kunna nås. På det stora hela överensstämmer fakta och bedömning med Länsstyrelsens bild av situationen i Östersjön som helhet samt regionalt i Kalmar läns kust- och utsjövatten.

Utredningen beskriver på ett adekvat sätt det aktuella havsmiljöarbete som pågår idag. Många olika parallella processer och åtgärder behöver genomföras för att målet om god miljöstatus ska nås. Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att det finns många olika påverkansfaktorer som behöver åtgärdas och att ansvaret för havsfrågorna behöver förstärkas, integreras och samordnas ytterligare mellan olika myndigheter. Flera av utredningens förslag kommer, om de genomförs, att resultera i en bättre, integrerad och ekosystembaserad förvaltning.

Utredningen visar på den stora kunskapsbas som Sverige har i dagsläget gällande vatten- och havsmiljön, på sambanden mellan de tre direktiven (vatten-, havsmiljö- samt art- och habitatdirektivet) samt även med koppling till havsplaneringsdirektivet och strandskyddsbestämmelser.

Däremot ser Länsstyrelsen att remissen i mycket liten utsträckning tar upp de insatser som behöver göras inom det planerade havsmiljöarbetet för att ta tillvara och utveckla berörda kulturmiljöer.

Kulturmiljöområdet har svårt att få genomslag inom miljömålssystemet då sektorn ofta saknar bra modeller och etappmål för uppföljning. Trots det är det viktigt att det finns bra etappmål som underlättar att nå de delar som berör bevarande och utveckling av kulturmiljöer. Frågan om kulturmiljöns roll inom miljömålsarbetet bör därför ställas i relation till länsstyrelsernas hela uppdrag rörande havsmiljön och havsplanering. Synpunkter som specifikt rör dessa frågor finns samlade separat under rubriken Kulturmiljö nedan.

Representanter från Länsstyrelsen har varit delaktiga i ett par möten som Miljömålsutredningen har bjudit in till i arbetet inför betänkandet. Det är Länsstyrelsens uppfattning att diskussionerna och synpunkterna som har framförts har tagits tillvara och inkluderats i utredningen.

Nedan följer kommentarer per kapitel och i vilken mån Länsstyrelsen Kalmar län tillstyrker eller avstyrker förslagen.

Kulturmiljö

Kulturmiljöområdet har svårt att få genomslag inom miljömålssystemet då sektorn ofta saknar bra modeller och etappmål för uppföljning. Trots det är det viktigt att det finns bra etappmål som underlättar att nå de delar som berör bevarande och utveckling av kulturmiljöer. Frågan om kulturmiljöns roll inom miljömålsarbetet bör därför ställas i relation till länsstyrelsernas hela uppdrag rörande havsmiljön och havsplanering.

I remissen tas mycket lite upp om de insatser som behöver göras inom det planerade havsmiljöarbetet för att ta tillvara och utveckla berörda kulturmiljöer. Detta är en brist då frågor som rör kulturmiljö förväntas ingå i utredningen eftersom uppföljning av kulturmiljöer ingår i preciseringarna för miljökvalitetsmålet *Hav i balans samt levande kust och skärgård*. Att ordet Människa finns med som en del av utredningens namn ger också en missvisande bild av att kulturmiljöaspekten finns med som en framträdande del av utredningen.

Att utesluta uppföljningsbara kulturmiljömål inom ett av miljömålen kommer direkt att vara i strid med propositionen om de nationella målen för kulturmiljöarbetet. Enligt den ska det bland annat finnas en helhetssyn på förvaltning av landskapet så att kulturmiljön kan tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Gällande kulturmiljöfrågor anser Länsstyrelsen att:

- Miljömålsberedningens förslag går emot den grundläggande principen för hur miljömålssystemet är organiserat
- förslaget om att separera kulturmiljövärdena från miljömålsuppföljningen ger olyckliga signaler till hela miljömålsarbetet
- en uppföljning av kulturmiljömålen behövs för att kommunicera till regeringen behovet av styrmedel och resurser för att nå miljömålen
- avsaknad av uppföljningsbara kulturmiljömål inte får var ett argument för att stryka preciseringar

- en brist på mätbara kulturmiljöer ska ses som en indikation på att arbetet med kulturmiljöns värden inom miljömålsuppföljningen behöver utvecklas
- en utredning behövs om orsakerna till bristen på uppföljningsbara och mätbara kulturmiljömål som alternativ till att utesluta kulturvärdena i det nya etappmålet
- kunskapsunderlagen om kulturmiljöerna under vatten måste kvalitetssäkras så att tillståndet för vrak och andra marina lämningar återkommande kan följas upp

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till ny havsmiljölag (jfr 25.2.1)

Länsstyrelsen ifrågasätter inte att det kan finnas ett behov av en utvecklad ram för arbetet med havsmiljön. Länsstyrelsen håller även med om att det kan finnas ett värde i att införa en havsmiljölag, då det innebär att riksdagen och regeringen sänder en viktig signal såväl till de egna medborgarna som till andra länder om att den svenska staten tar havsmiljöarbetet på allvar. Länsstyrelsen anser dock att dessa förstärkningar och förtydliganden i första hand borde införas i rådande lagrum, som miljöbalken. Utifrån ett kulturmiljöperspektiv har Länsstyrelsen också svårt att se vilket behov som en ny havsmiljölag kommer att fylla som nuvarande lagstiftningar inte kan hantera. Sammantaget ser Länsstyrelsen generellt positivt på förslaget om införande av en tvärspektoriell lagstiftning för havsmiljöarbetet och vattenkvalitetsfrågor, men den föreslagna havsmiljölagen väcker några principiella frågor som behöver ses över:

2 § Länsstyrelsen bedömer att detta skulle utgöra det första och enda exemplet i svensk lag som lyfter och namnger enskilda miljö kvalitetsmål direkt i lagtext. Innebär detta förhållande något problem avseende det övriga miljömålsarbetet? (Se även synpunkterna nedan om avsnitt 11.5.1.) Länsstyrelsen anser att kopplingen till ett miljö kvalitetsmål i en lagstiftning inte är lämplig, eftersom målbeskrivningar kan ändras, i detta fall då av Miljömålsrådet. Att lagen föreslås baseras på ett miljö kvalitetsmål är också oroande utifrån ett kulturmiljöperspektiv, då kulturvärden samtidigt föreslås utgå ur preciseringar och uppföljning för miljömålet *Hav i balans samt levande kust och skärgård*.

3 § Kravet att arbeta enligt ekosystemansatsen följer av redan ingångna åtaganden som avser hela landskapet. Det kan starkt övervägas om inte kraven att regeringen ska tillämpa ekosystemansatsen som en utgångspunkt i sitt havsmiljöarbete istället borde införas som en övergripande bestämmelse, som exempelvis miljöbalken, för allt svenskt landskapsarbete. Detta sagt i full vetskap om att en sådan alternativ utformning av lagstiftningen kan kräva en bredare utredning. Av denna anledning kan nuvarande förslag kopplat enbart till havsmiljöarbetet accepteras som ett första steg. (Se även synpunkterna nedan om avsnitt 9 Ekosystemansatsen och ekosystembaserad förvaltning.)

4 § Samma synpunkt som för 3 § gäller den nödvändiga kopplingen till en vetenskaplig grund, vilket inte heller den ska begränsas till havsmiljön.

1.3 Förslag till lag om ändring av miljöbalken (1998:808)

7 kap. 13 § – Se svar i avsnitt 21.10.6 Strandskyddet är särskilt viktigt i grunda kustområden

1.4 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Länsstyrelsen är positiv till föreslagna justeringar i plan och bygglagen (PBL); i 3 kap och 4 kap.

1.9, 1.15, 1.22 samt 1.23 – Förslag om ändring i instruktioner för Sjöfartsverket, Transportstyrelsen, Trafikverket samt Trafikanalys

Länsstyrelsen är positiv till att Trafikverket, Trafikanalys, Transportstyrelsen och Sjöfartsverket föreslås samverka och utvärdera sjöfartens påverkan på havsmiljön.

1.21 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1464) med instruktion för Statens jordbruksverk

Det är bra att förtydliga i instruktionen för Statens jordbruksverk dess roll gentemot vatten- och havsmiljön. Däremot är Länsstyrelsen tveksam till utredningens förslag i 4 § pkt 2 att göra Jordbruksverket ansvarig för miljö kvalitetsmålet *Ingen övergödning* (se kommentarer om avsnitt 14.18.2).

1.26 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:619) med instruktion för Havs- och vattenmyndigheten

Länsstyrelsen anser att det är bra att Havs- och vattenmyndighetens (HaV) ansvar förtydligas på flera punkter samt att HaV:s roll kan förstärkas i motsvarande grad även personellt. Detta för att generellt stärka Sveriges havs- och vattenarbete (inklusive kustvattnet) även myndighetsmässigt. Länsstyrelsen anser att det är positivt att Havs- och vattenmyndigheten får tydligare mandat i havs- och vattenmiljöarbetet gentemot andra myndigheter. Förhoppningsvis utmynnar detta till ett bättre övergripande arbete mellan nationella myndigheter som Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket och Jordbruksverket. Med ett förtydligande kring Havs- och vattenmyndighetens roll gällande åtgärdsarbete, uppföljning och miljöövervakning i vatten- och havsmiljöarbetet (inklusive kustvattnet) kommer också samarbetet nationellt att förbättras vilket också gynnar och förtydligar länsstyrelsernas (inklusive de fem vattenmyndigheternas) roll regionalt och för kommunernas roll i det lokala åtgärdsarbetet.

1.27 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:546) med instruktion för Boverket

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att Boverkets roll gällande miljö kvalitetsnormsarbetet för vatten och kustvatten avspeglas i de vägledningar som tas fram av Boverket. Fortfarande saknas tydlighet i hur arbetet med översikts- och detaljplaner ska förbättras avseende hur gröna och blå strukturer i stadsmiljön hanteras och där förtätning måste motverkas. Detta för att få till tekniska lösningar för exempelvis trög avledning av dagvatten samtidigt som detaljplanerna måste klimatanpassas. Framtida arbetssätt för samhällsplaneringen måste vara övergripande och strategisk för hela tätorten där t.ex. GIS-kartor tas fram för dagvattenhanteringen (utifrån kommunens VA-ansvar enligt 6§ i lagen om allmänna vattentjänster); där det visas var yt- och dagvatten kan ledas vid översvämning samtidigt som det finns en robust rening (alltså dagvattenhantering både avseende vattenkvantitet och -kvalitet) innan det går ut i tex kustvattenförekomsterna (eller motsvarande utefter sjöar och större vattendrag). Detta för att minska

belastningen av farliga ämnen och framför allt fosfor, via yt-, grund- och dagvatten, ut i vattenförekomsterna nära tät bebyggelse med hög andel hårdjord yta.

Även bidraget ”Grönare städer” borde komma tillbaka för att kommunerna ska uppmuntras till teknikutveckling för att få till gröna och blå stråk i bebyggelsemiljöerna och framförallt i de täta kuststäderna kopplat även till hamn- och fritidsbåt miljöer. I detta bidragsarbete skulle Länsstyrelsen kunna ha en samordnande roll för att kunna fördela dessa Boverks-medel effektivt inom respektive län och kunna bedöma var bidraget gör mest nytta per kommun. Motsvarande exempel i dagsläget är länsstyrelsernas hantering av LOVA- och LONA-bidragen. Självklart måste då en viss andel avsättas för finansiering för att distribuera och besluta om fördelning av medlen till kommunerna, så att någon eller några ska kunna handlägga detta på respektive länsstyrelse.

1.36 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion

Länsstyrelsen är positiv till föreslagna förtydliganden kring havs- och vattenmiljöarbetet i länsstyrelseinstruktionen. Länsstyrelsen är mycket positiv till att Länsstyrelsen, i och med införandet av dessa ändringar, skulle börja rapportera sitt arbete direkt via årsredovisningen. Länsstyrelsen ser dock en otydlighet i innebörden av de två nya punkter som föreslås under 4§; Hur ska orden ”stödja” och ”samordna” tolkas? Omfattningen av dessa arbetsuppgifter framgår inte tydligt av Miljömålsberedningens förslag (se även kommentarer om avsnitt 13.9.5 och 26.5.8).

6 EU och havsmiljöarbetet

Art- och habitatdirektivet anger att arter upptagna i bil 4 kräver noggrant skydd med målet att även samtliga dessa arter ska ha en gynnsam bevarandestatus inom varje medlemslands ansvarsområde. Dessa direktiv har implementerats i svensk rätt genom områdesskyddsförordningen samt artskyddsförordningen. Fridlysningsbestämmelserna i 4–15 §§ artskyddsförordningen gäller både om arten är inom eller utanför ett Natura 2000-område.

Det är viktigt att tydliggöra att artskyddsförordningen endast gäller i svenskt vatten och inte i svensk ekonomisk zon. Det finns därför anledning att ge regeringen uppdraget att använda sin föreskriftsrätt för att komplettera artskyddet i svensk ekonomisk zon.

9 Ekosystemansatsen och ekosystembaserad förvaltning

Den föreslagna 3 § havsmiljölagen är en direkt följd av utredningens tilläggsdirektiv som lyfter frågan att "analysera om det behövs ytterligare styrmedel och åtgärder för att på ett kostnadseffektivt sätt säkerställa en ekosystembaserad havsförvaltning som bidrar till att stärka havens resiliens..."

Miljömålsberedningen anser att ekosystemansatsen behöver regleras i lag. Länsstyrelsen delar uppfattningen att detta är en viktig utgångspunkt för havsmiljöarbetet. Se kommentarerna till författningsförslaget i avsnitt 1.1.

11 Havsmiljöarbetet har många mål, kriterier, indikatorer och andra mätetal

11.5.1 Tydligare preciseringar av mål för havets miljö tillstånd

Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning att "målfloran" innebär ett komplext och delvis överlappande system av mål av olika styrka och dignitet samtidigt som det blir otydligt vilket mål för havets tillstånd som faktiskt ska nås och att det i styrningen av offentliga aktörer tydligt behöver framgå vilka mål som ska nås för havets miljö tillstånd.

Miljömålsberedningens förslag är att renodla miljö kvalitetsmålet *Hav i balans samt levande kust och skärgård* genom endast tre mer övergripande preciseringar som tydligare kopplar till de mål som följer av vattendirektivet, havsmiljö direktivet, art- och habitatdirektivet samt konventionerna Helcom- och Oskar, som i praktiken är styrande för mycket av havsmiljö arbetet.

Miljömålsberedningen anser att det hos de statliga myndigheterna inte ska råda någon tvekan om att det är det av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålet *Hav i balans samt levande kust och skärgård* som är målet för det önskade tillståndet för havet och ska styra havsmiljö arbetet. En enighet om vilket som är målet för havets miljö tillstånd är även nödvändig för en ekosystembaserad havsförvaltning. Uppfattningen är att alla frågor i allt väsentligt ryms under de tre föreslagna preciseringarna.

Länsstyrelsen är alltså enig kring behovet av att rensa i målfloran, men delar inte uppfattningen att enbart de tre föreslagna preciseringarna till miljö kvalitetsmålet fångar den bredd av frågor och aspekter som vi har att arbeta med i samhället. Det finns en uppenbar risk att samhällsintressen kopplade till främst ekosystemtjänster, grunda kustnära miljöer, kulturmiljö och friluftsliv faller mellan stolarna i såväl havsmiljö arbetet som i dessa delar av miljö målsarbetet, även om de finns kvar i generationsmålet. Dessa frågor kommer att förloras i uppföljningen av miljö kvalitetsmålet (se mer specifikt under avsnitten nedan). Länsstyrelsen förordar därför att förslaget trots allt kompletteras med preciseringar även för dessa områden och att ett arbete inriktas på att utveckla fungerande uppföljningsmått.

Länsstyrelsen är positiv till att den föreslagna ändringen av preciseringen Gynnsam bevarandestatus hänvisar både till EU-direktiv (art-och habitatdirektivet samt fågeldirektivet) och till Helcom och Oskar då detta medför att fler arter och naturtyper täcks in.

Med tanke på att preciseringarna, enligt regeringen, ska "vara grunden för att tolka miljö kvalitetsmålets innebörd, vara kriterier vid bedömningen av möjligheterna att nå målen och vara vägledande för miljö arbetet" så är det viktigt att alla delar av miljö målet omfattas av preciseringarna. De nuvarande preciseringarna täcker in alla olika delar av miljö målet på ett bra sätt och ger en helhetsbild. Med den föreslagna minskningen av antal preciseringar förloras stora delar och dessutom blir det väldigt stor skillnad på hur miljö målet *Hav i balans samt levande kust och skärgård* preciseras i förhållande till övriga miljö mål. I dagsläget är preciseringarna av miljö målen likartade, vilket är bra. Den föreslagna omstruktureringen av preciseringarna till miljö kvalitetsmålet *Hav i balans samt levande kust och skärgård* förutsätter en vidare översyn av resten av miljö målsystemet i stort. Alla landskapsrelaterade miljö kvalitetsmål har exempelvis motsvarande koppling till vattendirektivets och art- och

habitatdirektivets krav som gör att vissa preciseringar även i övriga miljökvalitetsmål har en annan juridisk tyngd än andra.

Länsstyrelsen undrar hur en specialbehandling av arbetet med miljömålet Hav i balans, både vad gäller utformning av preciseringar och uppföljning, kommer att påverka resterande delar av miljömålsarbetet. Om andra framtida utredningar kommer att föreslå specialbehandling av fler miljömål kan det innebära en risk att miljömålsarbetet blir spretigt och svårarbetat och att de 16 miljömålen får olika status i miljömålsarbetet. Därför är det viktigt att man tar hänsyn till risken att hela miljömålsarbetet blir spretigt och svårare att samordna och utvärdera.

En annan aspekt som förloras med de föreslagna preciseringarna är miljömålets tillgänglighet för allmänheten. De nuvarande elva preciseringarna för miljömålet *Hav i balans samt levande kust och skärgård* är formulerade på ett sätt som är relativt lättbegripligt för gemene man. De tre föreslagna preciseringarna är däremot enbart begripliga för personer som är väl insatta i förvaltningsarbetet inom de tre EU-direktiven samt Oskar och Helcom. Detta medför att miljömålet blir mindre tillgängligt för allmänheten och att målet för havets tillstånd blir otydligt för gemene man.

Preciseringen Ekosystemtjänster

Länsstyrelsen håller med om att delar av preciseringen täcks in av havsmiljödirektivet, men begreppet ekosystemtjänster innehåller mer än bara hållbara fiskbestånd, exempelvis stödjande och reglerande ekosystemtjänster. Tas denna precisering bort så missar man de delar som inte finns under havsmiljödirektivet.

Länsstyrelsen anser att denna precisering ska finnas kvar.

Preciseringen Grunda kustnära miljöer

Miljömålsberedningen bedömer att preciseringen Grunda kustnära miljöer faller in under de tre föreslagna preciseringarna. Länsstyrelsen instämmer inte i denna bedömning. Inom havsmiljödirektivet finns deskriptorerna biologisk mångfald samt livsmiljöer, som delvis kopplar till grunda kustnära miljöer. Problemet är dock att dessa inte bedöms i kustvatten, då havsmiljödirektivet här hänvisar till vattendirektivet. (I fråga om kustvatten ska miljökvalitetsnormerna endast omfatta de aspekter på kustvattnets kvalitet som inte omfattas av vattendirektivet eller annan relevant EU-lagstiftning.) Inom vattenförvaltningen har bedömningsgrunder för hydromorfologiska kvalitetsfaktorer (fysisk påverkan) tagits fram och tillämpats för kustvatten i den senaste förvaltningscykeln. Statusklassificering och miljökvalitetsnormer kopplat till dessa kvalitetsfaktorer får dock tyvärr svagt genomslag, på grund av kustvattenförekomsternas (stora) storlek. I många fall är exploateringspåverkan och exploateringsstryck störst i små, men biologiskt mycket värdefulla delar, av större vattenförekomster med mycket öppet vatten. Ekologisk status för de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna kan då bli god eller hög, även om en stor del av det mest kustnära området är exploaterad, eftersom status bedöms i förhållande till hela vattenförekomstens grundområde (0–15 m) eller hela vattenförekomsten (beroende på parameter). Dessutom saknas idag biologiska bedömningsgrunder som kopplar till fysisk påverkan vilket resulterar i att statusen behöver vara otillfredsställande eller dålig för att åtgärder ska pekas ut.

Miljömålsberedningen lyfter dock att biologiska bedömningsgrunder behöver utarbetas, något Länsstyrelsen välkomnar.

Miljömålsberedningen konstaterar i avsnitt 21.10.1 (s. 1179) att det är synnerligen viktigt för kustnära grunda ekosystem att det tydligare i styrningen av offentliga aktörer framgår vilka mål som ska nås för havets miljötillstånd. Det är då viktigt att de grunda kustnära miljöerna verkligen täcks in av preciseringarna för miljömålet Hav i balans sam levande kust och skärgård.

Länsstyrelsen anser att denna precisering ska finnas kvar, för att lyfta denna viktiga miljö.

Preciseringen Friluftsliv och buller

Miljömålsberedningen föreslår att denna precisering bör följas upp inom den maritima strategin istället för inom miljömålsarbetet. Länsstyrelsen håller inte med i denna bedömning. Friluftsliv är, och bör fortsatt vara, en del av miljömålet Hav i balans och bör därför ingå i uppföljningen av detta miljömål. Länsstyrelsen anser att friluftsliv ska ligga kvar som en precisering, eventuellt kan den lyftas in under en annan precisering. Däremot kan buller anses fångas upp inom havsmiljödirektivet.

Preciseringen Bevarande av natur- och kulturmiljövärden

Miljömålsberedningen föreslår att preciseringen ska utgå samt att regeringen ska besluta om ett nytt etappmål för marint områdesskydd. Enligt förslaget ska det nya etappmålet inte omfatta några preciseringar för kulturvärden. Länsstyrelsen ser miljömålsberedningens förslag som olycklig då det går emot den grundläggande principen för hur miljömålssystemet är organiserat. Preciseringar och etappmål utgör två olika delar i miljömålssystemet. Frågan om hur kulturmiljö ska hanteras är principiellt viktig för miljömålssystemet som helhet. Eftersom det saknas annat system för uppföljningen av kulturmiljövärden skulle den förändring som Miljömålsberedningen nu föreslår få mycket negativa konsekvenser för arbetet med en hållbar utveckling av kulturmiljöns värden.

Länsstyrelsens uppföljning av miljömålen är ett viktigt verktyg med vilket vi kommunicerar till regeringen att det krävs kraftiga styrmedel och ökade resurser för att kunna nå målen. En avsaknad av uppföljningsbara kulturmiljömål får därför inte vara ett argument för att stryka preciseringarna. Istället bör det ses som en indikation på att just här finns ett stort behov av att utveckla arbetet med miljömålsuppföljningen och miljöövervakningen.

Kalmar län har Sveriges längsta kuststräcka och närheten till havet har därför varit av stor betydelse för kulturlandskapets utveckling i länet. Av den anledningen finns rikligt med kulturmiljöer utmed kusterna i form av bland annat sjöbodar, fyrar, fiskelägen, hamnar och kustsamhällen men också hävdade sjömarker och strandängar samt skogsbeten på många skärgårdsöar.

I länet finns ett stort behov av att utveckla arbetet med kulturmiljöns värden i kust- och skärgårdsmiljöer. Det stämmer, som anges i remissen, att det finns få uppföljningsmått för kulturmiljövärden att utgå ifrån. Takten i bildande av kulturresevat är också låg. Av den anledningen skulle länsstyrelsen välkomna en ingående utredning i remissen om orsakerna till att dessa missförhållanden råder snarare än att som nu helt utesluta kulturvärdena i det nya etappmålet.

Vad vi ser som en trolig orsak är den sneda fördelning av resurser som råder mellan naturvårdande och kulturmiljövårdande intressen. Även andra orsaker spelar in, vilket hade varit en styrka om man inom utredningen kunnat lyfta fram. Utan en tydligare och mer jämställd ekonomisk uppbackning ser Länsstyrelsen det som svårt att utföra den övervakning av kulturvärdenas utveckling som behövs för att följa miljömålets preciseringar. Att som föreslagits välja att helt utelämna kulturmiljövärdena i miljömålsuppföljningen ger olyckliga signaler till hela miljömålsarbetet och är därför fel väg att gå.

Preciseringen Kulturlämningar under vatten

Miljömålsberedningen bedömer att preciseringen inte uppfyller något betydande syfte innan det finns bra uppföljningsmått. Länsstyrelsen anser att avsaknad av uppföljningsmått inte får var ett argument för att stryka denna precisering.

Östersjön är ett av världens mest vrakrika områden. Av de omkring 100 000 vrak som ska finnas där ligger en betydande del inom det marina område som hör till Kalmar län. Vrak är ofta skyddade enligt kulturmiljölagen. Vilket tillstånd som kulturhistoriska lämningar ute till havs har är ännu osäkert. Det beror dels på att det kulturmiljöregister som finns över kända vrak och deras positioner inom länet inte är uppdaterat. Det är en orsak till att målnivåer och uppföljningsmått som efterlyses i remissen i allmänhet saknas för kulturlämningar under vatten.

Något annat system för uppföljningen av kulturmiljövärden under vatten än inom miljömålet finns inte idag. Därför skulle en förändring som innebär att de marina kulturvärdena inte längre följs upp få mycket negativa konsekvenser för arbetet med en hållbar utveckling avseende kulturlämningar under vatten.

Det är av största vikt att tillståndet för vrak och andra marina lämningar i länet återkommande kan följas upp. Miljömålsuppföljningen är i det sammanhanget det främsta verktyget. Av den anledningen anser Länsstyrelsen att Miljömålsberedningen behöver förtydliga att kunskapsunderlagen om kulturmiljöerna under vatten måste kvalitetssäkras så att även denna precisering av miljömålet kan följas upp.

11.5.2 Problemets allvar försvinner i uppföljningen och utvärderingen av miljömålen

Länsstyrelsen är enig i beskrivningen att havsmiljöarbetet har många mål, kriterier, indikatorer och andra mätetal som behöver samordnas. Länsstyrelsen ser dock en risk att Miljömålsberedningens föreslagna förändringar av den årliga uppföljningen av miljömålet kan komma att försvaga det sammanhållna uppföljningssystemet för miljömålen genom att delar bryts ur detta. Om sådana förändringar ska ske borde det ske inom ramen för en samlad översyn av miljömålssystemet och inte via en utredning som avser en del av miljömålssystemet.

Länsstyrelsen ser även problem med miljömålsberedningens förslag till uppföljning och utvärdering av miljömålet Hav i balans. Alla EU-direktiv som föreslås ingå i preciseringarna har sexåriga förvaltningscykler. Till exempel bedöms ekologisk och kemisk status inom vattenförvaltningen endast vart 6:e år. Det finns ett fåtal indikatorer, som exempelvis marint skräp och kustnära byggande, som följs upp en gång per år, men revideras preciseringarna enligt förslaget riskerar möjligheten till uppföljning av målluppfyllelsen att försämmas.

Länsstyrelsen vill också betona att en ändamålsenlig och rättvisande uppföljning av miljömålet kräver tillgång på representativa och tillförlitliga data. Det är därför viktigt att tillräckliga, och långsiktiga, resurser läggs på miljöövervakning.

12 Miljökvalitetsnormer

12.2.4 Naturvårdsdirektiven art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet

Se tidigare notering om bristande implementering av art- och habitatdirektivet i svensk rätt då artskyddsförordningen inte gäller i svensk ekonomisk zon (avsnitt 6 EU och havsmiljöarbetet).

12.5.1 Harmonisering av miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen ser positivt på en översyn av miljökvalitetsnormer för hav och vatten och att samstämmighet och harmonisering ska råda kring MKN-begreppen kopplat till vatten-, havsmiljö- samt art- och habitatdirektiven.

13 Åtgärder och åtgärdsprogram

Kapitlet innehåller en tydlig och detaljerad genomgång av de formella krav som finns gällande till de olika förordningarnas åtgärdsprogram samt exempel på övrigt åtgärdsarbete med bäring på havsmiljön. Länsstyrelsen håller med om att åtgärdsprogrammet för havsmiljö i dagsläget är ett svagt styrmedel som behöver förstärkas (s. 508).

13.9.1 Gemensamt åtgärdsprogram för vattenmiljö och havsmiljö

Länsstyrelsen avstyrker förslaget om ett gemensamt åtgärdsprogram för havs- och vattenmiljön. Länsstyrelsen ser inte hur det skulle kunna vara praktiskt möjligt att slå ihop dessa åtgärdsprogram med tanke på de två direktivens olikheter, bl.a. med avseende på geografisk skala. Vattenförvaltningens åtgärdsprogram ska ha ett starkt lokalt och regionalt fokus, vilket medför att det behövs fem olika åtgärdsprogram (ett per vattendistrikt). Havsmiljöns åtgärdsprogram är på en mer övergripande skala. De respektive åtgärdsprogrammen är idag samordnade och bygger på varandra, precis som miljömålsberedningen skriver. Länsstyrelsen ser att det fortsatt behövs en tät samordning, men Länsstyrelsen ser inte hopslagning av de fem + ett åtgärdsprogrammen som en bra lösning.

13.9.2 Regeringen ska besluta om åtgärdsprogrammet

Länsstyrelsen är positiv till förslag om att lyfta upp beslutsfattande om åtgärdsprogram till regeringsnivå, då detta möjliggör en starkare koppling mellan finansiering av åtgärder och den ordinarie statliga budgetprocessen. Detta gäller både inom vattenförvaltning och havsmiljöförvaltning. Länsstyrelsen förespråkar dock att det även fortsättningsvis ska beslutas om separata åtgärdsprogram, men att beslutsprocesserna med fördel kan ske samtidigt/parallellt för en tät samordning. Länsstyrelsen avstyrker härmed förslaget om att regeringen ska besluta om ett gemensamt åtgärdsprogram för havs- och vattenmiljön, eftersom Länsstyrelsen avstyrker förslaget om framtagande av ett gemensamt åtgärdsprogram (se kommentarer om avsnitt 13.9.1).

13.9.3 Underlag och förslag till åtgärdsprogrammet

Länsstyrelsen instämmer i att Havs- och vattenmyndigheten respektive vattenmyndigheterna ska behålla ansvaret för att ta fram underlag och förslag till åtgärdsprogram. Länsstyrelsen förespråkar dock att det även fortsättningsvis ska tas fram och beslutas om separata åtgärdsprogram för havsmiljön respektive vattenmiljön samt att regeringen beslutar om åtgärdsprogrammen (se kommentarer om avsnitt 13.9.1 och 13.9.2).

13.9.4 Uppgifterna ska framgå av länsstyrelseinstruktionen

Länsstyrelsen är positiv till att länsstyrelsernas arbete kopplat till havs- och vattenmiljön tydliggörs i länsstyrelseinstruktionen. I dagsläget redovisas t.ex. endast en mycket liten del av länsstyrelsernas arbete i årsredovisningen, vilket försvårar möjligheten att visa på såväl möjligheter som brister.

13.9.5 Samordning av åtgärdsarbetet på länsstyrelserna

Enligt förslaget ska det finnas en beredningsfunktion på länsstyrelserna för arbetet med havs- och vattenmiljöfrågor. I dagsläget har alla länsstyrelser ett beredningssekretariat enligt vattenförvaltningsförordningen. Beredningssekretariatet gör ett stort arbete med bl.a. påverkansanalyser, analys av miljöövervakningsdata, statusklassning och åtgärdsförslag för att nå MKN. Beredningssekretariatet har även andra arbetsuppgifter med koppling till vattenförvaltning. Länsstyrelsen tolkar det som att arbetet i den föreslagna beredningsfunktionen till liten del överlappar med de befintliga beredningssekretariatens arbete kopplat till vattenförvaltningsförordningen. I utredningens förslag står ”beredningsfunktionen ska även ansvara för att samordna själva genomförandet av åtgärdsprogrammet på regional och lokal nivå”, vilket hänvisar till det föreslagna, samlade åtgärdsprogrammet. Länsstyrelsen är positiv till det utökade samordningsansvaret och håller med om det behövs en samordning på regional och lokal nivå, men vill påpeka att detta är en mycket stor arbetsuppgift som inte ryms inom nuvarande bemanning och finansiering. För ett effektivt arbete behövs det även samordning mellan län och regioner.

13.9.6 Finansiering av åtgärdsprogrammet

Länsstyrelsen håller med om att frågor kopplade till finansieringen av åtgärdsprogram behöver uppmärksammas.

14 Ingen gödning till havet

Kapitlet innehåller en mycket bra genomgång av problematiken kopplad till övergödning inklusive påverkanskällor och negativa effekter. Kapitlet innehåller även en beskrivning av mål och befintligt åtgärdsarbete.

14.18.1 Ett helhetsgrepp på styrmedel och åtgärder för att nå *Ingen övergödning*

Länsstyrelsen instämmer i att det behövs ett ökat helhetsgrepp för att minska effekterna av övergödning och nå miljökvalitetsmålen. Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning att det är av mycket stor vikt att jobba effektivt för att minska belastningen av näring till havet. Länsstyrelsen är positiv till de föreslagna åtgärderna. Länsstyrelsen ser också nödvändigheten av internationellt samarbete kring Östersjön via Helcom.

14.18.2 Mål för minskad övergödning

Länsstyrelsen är tveksam till utredningens förslag om att göra Jordbruksverket till ansvarig myndighet för miljö kvalitetsmålet *Ingen övergödning*. Länsstyrelsen anser att Havs- och vattenmyndigheten fortsatt ska vara ansvarig myndighet för miljö kvalitetsmålet, men att Jordbruksverkets roll och ansvarstagande ska var förtydligas. Tillsammans, och i nära samverkan, kan de båda myndigheterna åstadkomma det bästa resultatet.

14.18.3 Öka återföringen av fosfor och kväve

Länsstyrelsen är positiv till förslagen i avsnittet. Länsstyrelsen instämmer också i att det är viktigt att öka värdet av stallgödsel.

14.18.4 Minimera tillförsel av fosfor och kväve till mark och vatten

Länsstyrelsen är positiv till förslaget gällande åtgärdssmordnare. Länsstyrelsen stöttar redan åtgärdssamordning i kommuner och vattenråd genom LOVA och välkomnar ett tydligare och långsiktigare uppdrag samt medel för detta. Inte minst då behovet är större än vad Länsstyrelsen kan tillgodose idag. Länsstyrelsen vill dock betona att om detta ska genomföras, måste mer resurser för en sådan samordningsfunktion tillföras, eftersom det medför utökat ansvar mot tidigare åtaganden som Länsstyrelsen har.

Länsstyrelsen är även positiv till övriga förslag i detta avsnitt, förutom där det på s. 670 utgås ifrån att Jordbruksverket ska ha miljömålsansvaret för *Ingen övergödning* (se kommentarer om avsnitt 14.18.2). Länsstyrelsen håller med om att samverkan mellan Jordbruksverket, HaV och övriga berörda myndigheter alltid är bra att påpeka och förtydliga.

Länsstyrelsen vill även framföra att en aspekt som påverkar intresset för åtgärds genomförande negativt är när det finns osäkerheter kopplat till finansiering. Ett exempel är att medel för miljöinvestering våtmarker och dammar inom Landsbygdsprogrammet har kommit och försvunnit flera gånger de senaste åren. Detta påverkar markägares vilja att våga ta steget och satsa på att restaurera eller anlägga en våtmark då det ofta är en relativt lång process.

15 Farliga ämnen

I bakgrundsbeskrivningen saknar Länsstyrelsen en beskrivning av pågående arbete med undersökning och åtgärder av förorenade sediment. Naturvårdsverket har en central roll i detta arbete, tillsammans med SGI och SGU, bl.a. inom ett pågående regeringsuppdrag. NV har ett utökat anslag för saneringar för åtgärder i sedimentmiljöer. Det är väsentligt att detta anslag bibehålls.

15.9.1 Det behövs tuffa internationella regelverk

Länsstyrelsen instämmer i bedömningen.

15.9.2 Sverige ska driva på utvecklingen inom EU

Angående beskrivningen om att PRIO-ämnena är få i förhållande till den stora mängd kemikalier som är i omlopp vill Länsstyrelsen tillägga att varje nation tar fram listor på ämnen som släpps ut i betydande mängd till vatten; SFÄ (särskilt förorenande ämnen). Problemet är att egenskaper hos nya ämne till stora

delar är okända och därmed är nya ämnen svåra att få med på listorna. Gruppvis bedömning av ämnen är en viktig aspekt som försvårar att enstaka ämnen som begränsas ges en mindre modifiering under ett nytt namn.

15.9.3 Kopplingen mellan miljökvalitetsmålen *Giftfri miljö* och *Hav i balans samt levande kust och skärgård* förstärks

Länsstyrelsen ser positivt på en samordning av preciseringarna mellan miljömålen, med avseende på farliga ämnen. Det är bra med en uppföljning av effekter från farliga ämnen på arter och livsmiljöer.

15.9.4 Regeringen bör besluta om nya etappmål om farliga ämnen och det finns behov av fler etappmål med fokus på farliga ämnen i havsmiljön

Miljömålsberedningen föreslår ett nytt etappmål för farliga ämnen med särskilt fokus på havsmiljön och grunda vikar. Länsstyrelsen är positiv till detta förslag.

15.9.5 Miljökvalitetsnormer för grupper av farliga ämnen

Länsstyrelsen anser att det är bra om de olika miljökvalitetsnormerna för havsmiljön harmoniseras. Länsstyrelsen vill tillägga att miljökvalitetsnormer även finns för sediment för några ämnen numera, utöver de miljökvalitetsnormer för ytvatten och biota som nämns.

15.9.6 Ett fortsatt åtgärdsarbete mot farliga ämnen och läkemedelsrester i avloppsvatten

Länsstyrelsen är positiv till förslaget.

16 Marint skräp

Miljömålsberedningen föreslår att regeringen ger Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att utreda och vid behov föreslå ett lämpligt etappmål till miljömålssystemet om marint skräp, samt att Havs- och vattenmyndighetens instruktion kompletteras med ett ansvar för frågor som rör marint skräp.

Länsstyrelsen ser positivt på förslaget, ansvaret för marint skräp behöver tydliggöras och fler aktörer involveras. Havs- och vattenmyndigheten borde kunna tillgängliggöra kunskapsunderlag på förlorade fiskeredskap till län och kommuner, så att lokala initiativ för att ta bort skräp möjliggörs.

17 Förvaltning av fisk en del av havsmiljöförvaltningen

Länsstyrelsen delar Miljömålsberedningens bakgrundsbeskrivning till stora delar. Nedan några regionala inspel, förtydliganden och omdömen om beredningens överväganden och förslag.

Situationen är mycket, näst intill obeskrivligt, akut för svenskt yrkesfiske, speciellt för småskaligt kustnära fiske som kan leverera råvara till egen förädling eller till livsmedelsindustrin. Länsstyrelsen delar Miljömålsberedningens uppfattning att detta till stor del beror på att Östersjöns miljöbelastning till slut har slagit ut ekosystemets funktion vilket också förvärrats med en allt för grov förvaltningsmodell för stora lokala uttag av bärande arter som sill/strömming och att vi hindrar eller förstört fiskbeståndens lek- och uppväxtområden i vattendrag, sjöar och övriga kustnära vatten samt i havet.

Läget är mycket akut och Länsstyrelsen bedömning är att många lokala fiskbestånd redan är utrotade eller inom kort utrotade, främst vad gäller gädda, lake, abborre, torsk och sill/strömming. Hade det funnits bättre övervakning av rovfiskens normala byten (mört, braxen, björkna, sik med flera) hade Länsstyrelsen bedömning troligtvis varit densamma även för dessa arter. Länsstyrelsen får mycket ofta bekräftelse av den bedömning från yrkesfiskare, kust- och skärgårdsbor, sportfiskare och andra fiskeintresserade.

Länsstyrelsen är relativt säker på att få om än några fiskbestånd kan anses ha god ekologisk status i Östersjön idag och inte ens med bästa förmåga kan vi anse att Sverige ens är i närheten av att uppfylla miljömålet Hav i balans och levande kust och skärgård. Havet och människan beskriver att endast 17% av landningar från svenskt yrkesfiske går till livsmedel vilket med all tydlighet, även det, visar på ett stort misslyckande vad gäller att vårda Östersjöns ekosystem, fiskepolitik och förvaltning.

Länsstyrelsen undrar vad som krävs för att vidta kraftfulla åtgärder. Snart är det även försent att använda sig av försiktighetsprincipen. Östersjön kan vara på väg att förloras fortare än vi kunnat ana.

17.4.2 Miljögifter i sill och strömming

Trots problem med dioxin och andra miljögifter anser Länsstyrelsen att fiskets intention alltid bör vara landning för humankonsumtion. Verkligheten kan kräva annat men tillsammans med ett långsiktigt arbete med att minska skadliga ämnen och bättre förvaltning kan andelen landningar för humankonsumtion förhoppningsvis ökas i framtiden.

17.5.2 Fiske i Östersjön

Sill och strömming är samma art som benämns olika på grund av geografin. Senare tids DNA-analyser har också visat att sill/strömming har olika populationer, främst vår och höstlekande bestånd men att det även finns skillnader inom dessa huvudsakliga varianter. Länsstyrelsen anser att detta är bevis nog för en mer regional förvaltning är nödvändig än vad som praktiseras idag.

17.5.3 Fiskets utveckling och ekonomi

Noterbart med avseende av CO₂-ekvivalenter är att en stor del av det fiskmjöl som produceras från det pelagiska fisket levereras till laxodlingar (som har större CO₂-ekvivalenter). Länsstyrelsen anser också att rena Östersjön från dioxin, kväve och fosfor genom stora uttag av fisk inte är en långsiktigt hållbar inställning inom svenskt yrkesfiske.

17.7.1 Förvaltning av säl

Länsstyrelsen förespråkar att en adaptiv förvaltning av sälbestånd bör utvecklas. Länsstyrelsen bedömning är att nuvarande situation i princip omöjliggör en utveckling av det småskaliga kustfisket och gråsälens populationsutveckling/beteendeförändring är en faktor vad gäller återhämtning av det kustnära ekosystemet (rovfiskbestånd).

17.7.2 Förvaltning av skarv

Länsstyrelsen delar inte Miljömålsberedningens beskrivning vad gäller skarvens beståndsutveckling i Kalmarsund (en kraftig nedgång) utan hänvisar till en inventering 2018 av Svensk Naturförvaltning AB.

17.9.3 Rådgivningen om bestånden är viktig

Länsstyrelsens bedömning är att underlaget för en korrekt rådgivning för många bestånd inte är tillräckligt, främst abborre och gädda men även andra arter.

17.12.4 Länsstyrelserna har tagit en mer aktiv roll

Länsstyrelsen har inte ansvaret för fisketillsynens bedrivande. Länsstyrelsen menar att Länsstyrelsens roll måste förtydligas så som beskrivs i 17.9.12.

17.13 Överväganden och förslag

Länsstyrelsen delar uppfattningen att framtidens strategi måste vara att stärka fiskbestånden och säkra havets ekosystem för att säkra ett hållbart nyttjande av Östersjöns naturresurser.

17.13.1 Ekosystembaserad förvaltning innebär bättre integrering av havsmiljö- och fiskförvaltning

Länsstyrelsen delar Miljömålsberedningens uppfattning att en ekosystembaserad förvaltning av fisk är en förutsättning för att uppfylla de havsanknutna miljökvalitetsmålen och mål 14 i Agenda 2030. Detta är även en förutsättning för att fisket som näring ska kunna bidra till levande kustområden och skärgårdar. Det har upprepade gånger visat sig att en enartsförvaltning som inte tar hänsyn till lokala bestånd och ekosystemeffekter inte fungerar ur ett ekologiskt perspektiv samtidigt som fiskenäringen påverkas negativt på längre sikt.

17.13.2 Fisket kan bidra till miljöåtgärder

Länsstyrelsen delar Miljömålsberedningens uppfattning att yrkesfiskets kompetens bör tillvaratas på ett bättre sätt inom framtidens miljö- och förvaltningsarbete.

17.13.3 Målen och rådgivningen för fiskförvaltningen harmoniseras med mål för havsmiljöförvaltningen

Länsstyrelsen kan konstatera att nuvarande rådgivning och enartsförvaltning inte har uppnått något som liknar god ekologisk status i Östersjön, miljömålsuppfyllelse eller en fiskenäring som bidrar till livsmedelsproduktion av betydelse.

17.13.4 Kunskapen om fiskens roll i ekosystemet samt interaktioner mellan utsjö och kust måste utvecklas

Länsstyrelsen är helt enig med Miljömålsberedningen förslag.

17.13.5 Försiktighetsansatsen ska tillämpas vid misstanke om betydande ekosystemeffekter

Länsstyrelsen delar Miljömålsberedningens bedömning och anser att nuvarande situation med sill/strömming-bestånd som uppvisar mycket tydliga tecken på överfiske sedan länge är fog nog att tillämpa försiktighetsåtgärder.

17.13.6 Regleringar av fiske utanför skyddade områden för att bevara naturvärden och ekosystemtjänster

Länsstyrelsen delar Miljömålsberedningens förslag, främst vad gäller utflyttningsområden. Inflyttningsområden kan vara kvar med tydliga regler för fiskets bedrivande och uttag.

17.13.8 Satsning för att öka andelen stor fisk i kustekosystemen

Länsstyrelsen stödjer Miljömålsberedningens förslag. Länsstyrelsen påbörjade detta arbete redan i början av 2000-talet och tillsammans med erfarenhet och den senaste forskningen är kunskapen god vad gäller vilka fysiska åtgärder som är nödvändiga för att stärka länets rovfiskbestånd. Hinder är ekonomi (kan avhjälpas med fiskeavgift, se nedan), tillåtelse från berörda fastighetsägare, markavvattningsföretag och till viss del begränsningar i gällande lagstiftning om vattenverksamhet.

En fiskeavgift likt avgift för jakt har varit under utredning ett flertal tillfällen men aldrig realiserats. Potentiellt kan ett sådant system ge betydligt större möjligheter att bedriva fiskevård och professionell tillsyn samtidigt som det skapar arbetstillfällen. Länsstyrelsen bedömning är att en stor del av de som fiskar i Sverige förordar en sådan avgift vars syfte är att värna bestånden. Saken kan tyckas självklar, nyttjar man en naturresurs bör man vara med att skydda den (betala).

Länsstyrelsen håller inte helt med i Miljömålsberedningens beskrivning att Sportfiskarna utför merparten av åtgärdsarbetet (s. 913). Länsstyrelsen vill påpeka att staten är en stor utförare men framför allt finansierar av åtgärder utifrån anslag från Havs- och vattenmyndigheten. Sportfiskarna är en av många organisationer/konsulter som utför åtgärdsarbete och det arbete de utför är till stor del finansierat via statliga medel. Formuleringen ”Sportfiskarna som i dag både utför merparten av åtgärdsarbetet och har möjligheter att nå ut till en stor andel av sport- och fritidsfiskarna bör involveras” (s. 913) är därför missvisande. Länsstyrelsen håller däremot med om att Sportfiskarna bör involveras i arbetet.

17.13.9 Förvaltning av säl och skarv ingår i en ekosystem-baserad havsförvaltning

Länsstyrelsen står bakom Miljömålsberedningens bedömning och förslag.

18 Sjöfart

18.9.3 Regeringen ska verka för stränga regleringar av utsläpp av tvättvatten från skrubbar

Länsstyrelsen är positiv till förslaget.

18.9.4 Större hänsyn i känsliga kust- och havsområden (sjöfart)

Länsstyrelsen välkomnar utredningens förslag kopplade till sjöfartens behov av större hänsyn i känsliga kust- och havsområden. I många fall är detta en nödvändig följd av Sveriges åtaganden kopplade till Natura 2000-nätverket.

19 Undervattensbuller

Miljömålsberedningens förslag är överlag mycket bra. Länsstyrelsen instämmer i att det behövs normer för att kunna göra kvalificerade bedömningar om verksamheters påverkan på miljön. Men förslagets målsättningar i tid är inte tillräckliga med tanke på utveckling av t.ex. havsbaserad vindkraft där beredning och tillståndsansökningar är pågående just nu. Miljökvalitetsnormer eller tydliga hänvisningar till temporära vägledningar behövs omgående för att välgrundade beslut ska kunna tas av tillståndsmyndigheter inom de närmsta åren. Detta behov av tillsynsvägledning gäller även för impulsivt buller, då planering och ansökningar för havsbaserad vindkraft för känsliga områden är pågående och aktuella. Länsstyrelsen ser vidare ett behov av ökat kunskapsunderlag om bullerpåverkan på från fritids- och yrkestrafik samt effekten av buller på känsliga populationer.

Övrigt

Förslagen att Havs- och vattenmyndigheten ska ta ett övergripande ansvar för bullerfrågor i havet är också bra, men Länsstyrelsen saknar förslag på en strategi som ska se till att myndigheter som har ansvar för marina verksamheter (Transportstyrelsen, Sjöfartsverket, Försvarmakten), införlivar undervattensbuller i sitt generella arbete med miljöpåverkan i sina ansvarområden. Förslagen saknar en tydlig strategi för samverkan mellan myndigheter för att hantera buller.

20 Marint områdesskydd

Länsstyrelsen delar Miljömålsberedningens bakgrundsbeskrivning om marint områdesskydd till stora delar. Det är en bra sammanfattning och beskrivning av arbetet med marint områdesskydd idag. Kapitel 20 belyser mångaktiga aspekter, som t.ex. vikten av ett representativt, sammanhängande och funktionellt nätverk av skyddade områden.

20.8.8 Finansiering och resurser

Liksom Havs- och vattenmyndigheten vill Länsstyrelsen poängtera att arbetet med områdesskyddet och en adaptiv förvaltning är ett långsiktigt arbete som kräver en fortsatt resurstilldelning och tydlig ansvarsfördelning. De skyddade områdena kräver en fortsatt förvaltning och uppföljning, för att säkra ekosystemen, rekreation och biologisk mångfald. För detta arbete behövs en långsiktigt riktad finansiering. Under 2021 försvann budgetposten till Länsstyrelsernas arbete med marint områdesskydd, vilket fick tydliga konsekvenser i länens arbete med marint områdesskydd.

20.9.1 Nytt etappmål för marint områdesskydd

Länsstyrelsen instämmer i att det är viktigt att vi fortsätter samarbetet över länsgränserna som initierats via de regionala handlingsplanerna. Länsstyrelsen är mycket positiv till förslaget om ett nytt etappmål, med minst 30% skyddat och där minst 10% föreslås vara strikt skyddat. Länsstyrelsen är också positiv till att lyfta andra effektiva områdesbaserade skyddsåtgärder (OECM:s) som ett komplement till att uppnå det nya målet avseende 30% skyddade områden.

20.9.2 Regleringar i opåverkade områden

Länsstyrelsen håller med om att det är viktigt med ett funktionellt skydd, där en översyn av befintliga föreskrifter bör göras. Länsstyrelsen instämmer också i Miljömålsberedningens tolkning att en fungerande samverkan mellan olika myndigheter är nödvändig för att skyddet ska kunna vara funktionellt. Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslagen om att flera myndigheter, som Sjöfartsverket, Transportstyrelsen m.fl. behöver involveras aktivt i arbetet, bl.a. med att utarbeta vägledningar för hur speciallagstiftning, för t.ex. sjöfart, kan tillämpas i områdesskyddet. Länsstyrelsen ställer sig också positiv till att förslaget att 7 kap 4§ miljöbalken kompletteras så att ett naturreservat kan bildas med syfte att bevara ett opåverkat område eller med syfte att bidra till klimatanpassning.

20.9.4 Bättre kunskapsunderlag

Länsstyrelsen håller också med om att det finns stora behov av bättre kunskapsunderlag och att tillgången till data behöver förbättras, se vidare synpunkter under avsnitt 21.4.2.

20.8.2 Nationellt ramverk och regionala handlingsplaner

Korrigerig: Det är Länsstyrelsen i Kalmar län som fått bidrag för att samordna arbetet i Egentliga Östersjön, det står Blekinge på sidan 1074.

21 Kusthavet – där alla vill vara

De vegetationsrika kustnära miljöerna; de grunda havsområdena och vågskyddade vikarna, hör till de allra artrikaste och mest produktiva livsmiljöer vi har i Östersjön. De är särskilt viktiga för havets biologiska mångfald och friluftsliv och är avgörande för många ekosystemtjänster. Samtidigt är de här miljöerna påverkade av människan på ett mycket påtagligt sätt. Arter och miljöer reduceras och fragmenteras, och dessa områden utsätts för störst fysisk påverkan genom muddringar, fritidsbåtar, bryggor, farleder mm. För att främja en fungerande grön infrastruktur i havs- och kustmiljöer är en av de största utmaningarna behovet av att ta ett samlat grepp kring de (kumulativa) effekter av mänskliga aktiviteter som sker i grunda vikar och sund. Behoven att återskapa och återställa många av dessa funktioner i ett storskaligt och systematiskt perspektiv är mycket stora - särskilt i Östersjön. Likaså är behovet av ett ekologiskt representativt, sammanhängande och funktionellt nätverk av skyddade marina områden stort.

Grunda kustmiljöer faller mellan direktiven

Länsstyrelsen har nyligen i sina remissvar angående åtgärdsprogram för vattendirektivet och havsmiljödirektivet (Länsstyrelsens drn 11134-2020 respektive 9799-2020) framfört att vi anser att ansatsen och ansvaret för åtgärder i kustvattnet (strandlinjen och ut 1 nm) - behöver göras tydligare. Länsstyrelsen ser att Vattenmyndigheten och Havs- och vattenmyndigheten har försökt dela ansvaret och samarbeta kring frågor som rör kustmiljön, men Länsstyrelsen upplever ändå att kustmiljön hamnar i skarven mellan dessa båda direktiv (se även svar under avsnitt 11.5.1 – Preciseringen Grunda kustnära miljöer). Länsstyrelsen instämmer i Miljömålsberedningens analys att det behövs ett krafttag kring de kustnära miljöerna. Länsstyrelsen instämmer också i analysen att det idag saknas ett helhetsgrepp om

åtgärdsarbetet i kustmiljöerna. En bättre samordning, helhetssyn, långsiktighet och uppföljning för kustvattnet behöver eftersträvas.

21.4.2 Marin kartering av arter och livsmiljöer

För en effektiv förvaltning, av kustnära miljöer, behövs bättre kartunderlag över havsbottens egenskaper, särskilt ytsubstratet och förekommande arter. För flera län har heltäckande inventeringar, karteringar, modelleringar (inom Nationell marin kartering) ännu inte kunnat genomföras, eller fått spridningstillstånd. Detta är problematiskt och ett reellt problem för genomförandet av havsmiljöarbetet, och har påverkat arbetet med bl.a. det marina områdesskyddet.

21.8.1 Miljölagstiftning som underlättar

Utredningen anger att dagens miljölagstiftning kan upplevas som ett hinder för genomförande av fysiska restaureringsåtgärder och anläggande av våtmarker. Länsstyrelsens uppfattning är att just strandskyddet aldrig syftat till att förbjuda olika akvatiska rehabiliteringsåtgärder, som anläggande av naturliga våtmarker i dess tidigare lägen. Trots detta har många åtgärder komplicerats av att det har tolkats som att dispens från strandskyddsbestämmelserna alltid skulle vara nödvändigt i dessa fall. Det är Länsstyrelsens uppfattning att strandskyddet bör förtydligas med en undantagsbestämmelse som innebär att återställande av naturlig hydrologi är möjlig utan dispensprövning. Genom kraven på prövning eller anmälan av vattenverksamhet kan fortfarande nödvändig anpassning av åtgärder hanteras.

21.10.1 Några förslag av särskild betydelse för kusthavet

Miljö kvalitetsnormer

Länsstyrelsen instämmer i punkterna över de aspekter som det är viktigt att utveckla normer för (s.1179).

21.10.2 och 21.10.3

Länsstyrelsen välkomnar förslagen att länsstyrelserna ska få ett tydligare ansvar för att samordna arbetet i länets kustvattenområden (21.10.2) samt att ta fram och tillhandahålla kunskapsunderlag för fysisk planering och stöd till kommunerna, skydd av marina områden med andra områdesbaserade bevarandeåtgärder samt åtgärdsplanering och genomförande av åtgärder (21.10.3). Detta kopplar tydligt till ansatsen att arbetet ska vila på en vetenskaplig grund.

Länsstyrelsen vill betona att det krävs en nationell inriktning på arbetet för att likvärdiga underlag ska kunna tas fram, men att det självfallet ska finnas möjlighet att göra motiverade regionala och lokala anpassningar. Vidare är det ett måste att centrala myndigheter som exempelvis Boverket, Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket med flera deltar under utformningen för att optimera den framtida tillämpningen (gränssnittet mellan Miljöbalken samt Plan- och bygglagen kan i många fall behöva utvecklas och definieras). Särskilt när det gäller perspektivet "...material som kan användas i fysisk planering..." krävs ett samlat grepp för att om möjligt kunna vidga betydelsen och innebörden i fysisk planering, t.ex. med avseende på funktionalitet i kust- och havsmiljöer.

Kustlänsstyrelserna har sedan 2012 ett anslag i rambudgeten för att arbeta med havsplaneringsfrågor. Denna resurs kan användas som en del i finansieringen av arbetet, även om ett tillskott behöver ske om arbetet ska kunna utföras i den omfattning som beskrivs i utredningen.

Länsstyrelsen i Kalmar län har nyligen genomfört ett projekt tillsammans med länets kustkommuner för att inventera och öka kunskapen om kustnära miljöer, med syftet att öka kunskapsunderlaget i kommunal fysisk planering, tillståndsprövning, områdesskydd mm. (ca 30 områden i hela länet är nyligen inventerade, medfinansierat av Jordbruksverket; EHFF och Havs- och vattenmyndigheten). Vidare kartläggning och modellering av kustmiljöerna (inom Nationell Marin Kartering) är tyvärr försenad till följd av säkerhetsprövning och fråga om spridningstillstånd (se synpunkter under avsnitt 21.4.2). Ytterligare viktiga data, som har bäring på kommunal planering, har tagits fram av Havs- och vattenmyndigheten inom projektet Fysisk påverkan i svenska kustvatten. Detta material bör snarast göras tillgängligt för användning på regional nivå. Särskilt betydelsefullt är också att utredningen trycker på vikten av de regionala handlingsplanerna för en grön infrastruktur som en viktig grund för det länstäckande kunskapsunderlaget och på sikt bidra till att säkerställa landskapsperspektivet i kunskapsunderlaget och att det förutsätter att länsstyrelserna fortsätter att utveckla handlingsplanerna. Utfallet av dessa förtydligade uppdrag avgörs dock av framtida medelstilldelning.

21.10.4 Skärpa kraven på den fysiska planeringen

Länsstyrelsen delar bedömningen att det för havsmiljöns skull behövs en skärpning av kraven på den fysiska planeringen för kustvattenområdet och ett tydligare planeringsansvar för kommunerna i kustvattenområden. Detta är dock svårt att genomföra i dagsläget, på grund av brist på kunskapsunderlag. Det är därför nödvändigt att även förslaget om att ta fram kunskapsunderlag genomförs (se kommentarer om avsnitt 21.4.4 och 21.10.3). Det är också bra att kopplingen till havsplaneringen förtydligas i kustvattensammanhang.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till huvudförslaget; Tydligare planeringsansvar för kommunerna i kustvattenområden. Miljömålsberedningens alternativa förslag (s.1192 och 1193) bedömer länsstyrelsen däremot som svårare att genomföra.

Länsstyrelsen delar bedömningen att kunskapsunderlagen skulle kunna bli det stöd som många kommuner behöver för att arbeta med havet. Länsstyrelsen delar även bedömningen att stöd, i form av riktade statsbidrag efter ansökan, skulle underlätta för många kommuner att starta och förfina översiktlig planering vid kust- och i hav.

Nedan följer några ytterligare synpunkter:

Faktumet att Plan- och bygglagen samt Miljöbalken har olika perspektiv vid tillämpningarna behöver belysas – särskilt om nya metoder ska tas fram. Ska planering i kust- och havsområden förbättras måste lösningarna vara förankrade hos vägledande, centrala myndigheter.

Begreppet ”mark- och vattenanvändning” i Plan- och bygglagen måste kunna knytas till funktionalitet hos ytor i kust- och havssammanhang. Kanske kan en möjlighet vara att i samband med fysisk planering peka ut exempelvis ”Grunda vikar av betydelse för fiskreproduktion” (eller liknande) och knyta användningen av dessa områden till vissa förutsättningar?

En annan aspekt att ta hänsyn till när det gäller planering med inriktning på funktionalitet i kust- och hav är att funktionaliteten i många fall är påtagligt påverkad i negativ bemärkelse.

Det finns en klar fördel med att jobba i en planeringstradition där uppföljning och utvärdering är en del av arbetet – dvs att besvara om en viss typ av planeringsåtgärder och markanvändning ger det utfall som man hoppas på. Även här behövs ett brett samarbete för att utveckla arbetet.

21.10.5 Havs- och vattenförhållanden ska kunna inkluderas i detaljplan

Länsstyrelsen tillstyrker Miljömålsberedningens förslag att kommunerna i detaljplan ska få bestämma skyddsåtgärder för att motverka negativ påverkan på havs- och vattenmiljön. Det är avgörande för att hantera problemen med exploatering av skyddsvärda grundområden. Det ska finnas möjlighet att använda planbestämmelser även kopplat till vatten och havsföroreningar och inte enbart till markföroreningar. Detaljplanearbetet är ett bra exempel på ”de små stegens tyranni” där enstaka detaljplaner för ny bebyggelse i en kusttätort till synes inte verkar vara någon fara ur vattenkvalitetssynpunkt, men tillsammans med många andra detaljplaner blir en belastningsrisk för kustvattenförekomsterna, då främst ur fosforsynpunkt.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att visa på kopplingen mellan detaljplanering och Weserdomen, som menar att miljön inte får försämrans i kustvattenområden och att icke-försämringskravet råder t.ex. gällande orenade utsläppspunkter vid bräddning av spillvatten, men även vid orenat dagvatten. Därför bör kommunerna hantera dagvatten mer strategiskt på översiktsplanenivå, för att sedan geografiskt kunna fastställa eventuella nödvändiga åtgärder även ner på detaljplanenivå, där det regleras. Boverket arbetar nu med en vägledning för dagvattenhantering som förhoppningsvis kommer att visa dessa samband så att täckningen av hårdgjord yta minskar, samtidigt som grön-blåa strukturer gynnas vid ny bebyggelse.

21.10.6 Strandskyddet är särskilt viktigt i grunda kustområden

Länsstyrelsen välkomnar förslaget att strandskyddets syfte förtydligas så att det framgår att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten, också innebär att uppnå och bibehålla god miljöstatus enligt havsmiljöförordningen (2010:1341) och god ekologisk och kemisk status enligt vattenförvaltningsförordningen (2004:660). Det är en nödvändig komplettering av strandskyddets syften.

Man bör dock samtidigt med denna komplettering överväga ett lika nödvändigt behov av att strandskyddet också får ett nytt klimatanpassningssyfte. Vi vet idag att naturligt utvecklade strand- och vattenmiljöer har en betydligt större potential och robusthet att stå emot nuvarande och kommande klimatförändringar.

Samtidigt måste påpekas att Strandskyddsutredningens (SOU 2020:78) förslag till lättnader av strandskyddsbestämmelserna inte går ihop med detta förslag till ett breddat syfte. Direktivens mål kräver ett strandskydd som tvärtom stärker de ekologiska förhållandena i strandområdena, såväl vid kusten som i inverkande delar av inlandet. Det är viktigt att knyta såväl fortsatta beslut om strandskyddets omfattning liksom fortsatt hantering av dispensprövning till bedömningen av inverkan på gällande miljökvalitetsnormer.

Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning att på motsvarande sätt som det i dag är möjligt att upphäva ett strandskyddat område eller att meddela dispens när ett område avses omfattas av en detaljplan eller när ett område är utpekad som viktigt för landskapsutvecklingen bör det övervägas om områden där särskilt stor restriktivitet ska råda vid prövning av strandskyddsdispenser kan pekas ut i en översiktsplan.

21.10.8 Åtgärder för ett mer hållbart båtliv

Minska exploateringen av grunda och vågskyddade områden

Länsstyrelsen är positiv till utredningens ställningstaganden och förslag till åtgärder för ett mer hållbart båtliv med hänsyn till havsmiljön. Detta gäller i synnerhet inom områden som har pekats ut som särskilt skyddsvärda eller ekologiskt känsliga som de exemplifierade grunda och vågskyddade områdena.

Länsstyrelsen instämmer i Miljömålsberedningens bedömning: – att kustkommunerna behöver inkludera infrastruktur för fritidsbåtar i den fysiska planeringen. Kustkommunerna behöver också, i samarbete med lokala båtklubbar, samfällighetsföreningar m.fl. underlätta tillgången till sjösättningsramper och utöka möjligheterna att förvara båtar på land.

21.10.7 samt 21.10.10-21.10.12

Länsstyrelsen ser positivt på förslagen som gäller åtgärder för ett mer hållbart båtliv; förbättring av handläggning uppföljning och tillsyn av muddring och dumpning (21.10.7), framtagande av eventuellt fritidsbåtsregister (21.10.10), återvinning av fritidsbåtar (21.10.11) samt omställning till miljövänliga motorer (21.10.12).

22 Havsmiljödata

22.7. Överväganden och förslag (havsmiljödata)

Länsstyrelsen är positiv till Miljömålsberedningens förslag som innebär samordning och förbättring av datahantering, samt hur geografisk information hanteras av olika myndigheter. Länsstyrelsen är även positiv till att Miljömålsberedningens ambition om en sammanhållen marin kartering.

24 Effektivare myndigheter i offentligt havsmiljöarbete

I kapitlet görs en grundlig genomgång av bl.a. länsstyrelsernas finansiella styrning och statsbidrag kopplat till vattenarbetet.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget om en genomlysning kring huruvida nivån på anslagsmedlen till åtgärder för havs- och vattenmiljö motsvarar riksdagens och regeringens ambitionsnivå för det offentliga åtagandet i frågor om havs- och vattenmiljö (24.11.1), samt förslaget gällande det nya anslaget ”Statligt stöd till lokalt havs- och vattenvårdsarbete” (24.11.3). Länsstyrelsen ställer sig även positiv till föreslagen förändring i ändamålet för anslaget 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö; så att anslaget får användas för länsstyrelsernas förvaltningsutgifter inom ramen för ändamålet och för anställning av samordnare av havs- och vattenmiljö. Länsstyrelsen är även positiv till en ökad flexibilitet över budgetårsgränserna. I dagens system kan medel som inte förbrukats inom t.ex.

LOVA fördelas under årets senare del till län som har många ansökningar. Länsstyrelsen tycker att det är viktigt att denna möjlighet till effektivt nyttjande av medel finns kvar.

Några ytterligare verktyg som borde kopplas till framtida möjlighet till finansiering och arbetssätt i vattenkvalitetsarbetet för länsstyrelsernas del:

- Kan Länsstyrelsen återigen få möjlighet till att söka för att kunna leda egna projekt, som exempelvis SÅP-medlen (särskilda åtgärdsprojekt)? Den möjligheten fanns ju tidigare där kunskapsluckor behöver fyllas ut.
- Kommer Boverkets bidrag ”Gröna städer” att återkomma för kommunerna att söka, kanske med ett möjligt samordningsansvar via Länsstyrelserna?
- SMHI:s våtmarksdatabas borde vidareutvecklas avseende t.ex. hur den ska uppdateras och vem som har ansvaret för det. Vilka våtmarker som ska ingå eller inte behöver definieras - ska enbart anlagda våtmarker läggas in eller även de restaurerade?

25 Förstärkt åtgärdsarbete för bevarande och hållbart nyttjande av hav och marina resurser

Angående förslag till havsmiljölag, samt förstärkt tillämpning av ekosystemansatsen, se kommentarer om författningsförslag under avsnitt 1.1.

25.2.2 En tvärvetenskaplig funktion

Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget med ett tvärvetenskapligt expertorgan, som kan utföra analyser och utvärdera havsmiljöarbetet. Här bör dock befintliga, redan existerande funktioner, så som Havsmiljöinstitutet eller Havs- och vattenmyndigheten nyttjas, istället för att bilda en ny myndighet.

26 Konsekvensanalys

26.5.8 Konsekvenser för kustlänsstyrelserna

Beredningens förslag omfattar till stor del de många frågor som länsstyrelserna har kring t.ex. ökade kunskapsunderlag, myndighetssamverkan, tydliga normer och riktlinjer för myndigheter inom de marina områdena.

Länsstyrelsen bedömer att länsstyrelsernas föreslagna samordnarroll samt ytterligare föreslagna arbetsuppgifter innebär ett tidskrävande arbete som till stor del inte kan utföras med nuvarande bemanning och finansiering. Länsstyrelsen kan dock inte helt bedöma hur stor utökning av arbetsuppgifter de föreslagna uppdragen medför, då omfattningen inte tydligt framgår av Miljömålsberedningens förslag (se kommentarer om avsnitt 1.36 och 13.9.5). Dessa arbetsuppgifter, framför allt länsstyrelsernas föreslagna samordnande och stödjande roller, samt framtagande av åtgärdsplaner för fiskevård, kan innebära ett mycket omfattande arbete. Därför behövs ytterligare översyn och beräkningar för en mer detaljerad uppskattning av Länsstyrelsernas utökade resursbehov och finansiering till följd av Miljömålsberedningens förslag.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Peter Sandwall med vattenhandläggare Anna-Li Wellner som föredragande. I ärendet har även Tobias Borger (vattenenheten), Rita B Jönsson (vattenenheten), Sofie Backman (samhällsbyggnadsenheten), Magnus Danbolt (naturskydds-enheten), Tomas Järnetun (naturskydds-enheten), Robert Dobak (samhällsbyggnads-enheten), Eva T Hammarström (samhällsbyggnads-enheten), Per Lindegård (kulturmiljö-enheten), Carina Pålsson (vattenenheten), Ingrid Palmblad Örlander (enhetschef, vattenenheten), Anders Svensson (miljöskydds-enheten) deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift. Handlingen är fastställd i Länsstyrelsens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.